

Standard da viver fitg aut e tuttina povertad

In studi da l'Uffizi federal da statistica ha cumpareglià il standard da viver da la Svizra cun ils auters pajais europeics

DA MARTIN CABALZAR

■ **La Svizra è enconuscentamain in dals pajais cun il pli aut standard da viver da l'Europa. Quai na munta dentant betg ch'i dettia naginas pitgiras finanzialas entaifer la populaziun svizra. Uschia è tenor il studi da l'Uffizi federal da statistica 6,6% u radund 530 000 personas en Svizra pertutgadas da la povertad.** Prest mintga dieschavla persuna na disponia per exempel betg dals meds necessaris per finanziair in'emna vacanzas davent da chasa.

Il standard da viver da la Svizra tutga ensemen cun Norvegia e Luxemburg tranter ils pli auts en l'Europa. Il standard da viver general vegn erui sin fundament da las entradas disponibilas en la media, resguardond las correcturas per las differenzas dal nivel da pretschs tranter ils pajais europeics. En Svizra èn las entradas per 1,7 giadas uschè autas sco en l'Italia ed 1,3 giadas pli autas che en Germania ed en Frantscha. Malgrà quest aut nivel da pretschs era la situaziun finanziaria da la populaziun svizra suenter avair deducì las expensas obligatoricas tuttina anc meglra ch'èn ils pajais vischins ed en ils pajais da l'Uniu europeica. Puncto cuntentientscha cun l'atgna situaziun finanziaria sa ranghescha la Svizra a la testa da las naziuns europeicas.

Pitschnas disparitads da gudogn en cumparegliaziun cun l'exteriur
L'onn 2014 era la differenza d'entradas tar las personas svizras en proporziun cun la summa totala da las entradas dals ritgs

per 20 pertschient pli aut e tar ils pli povers per 20 pli bass che la media europeica. La summa da las entradas dals 20% ils pli ritgs era per 4,4 giadas pli auta che quellas dals 20% ils pli povers. En cumparegliaziun cun la media europeica munta il nivel svizzer al factur 5,2. Las pli grondas disparitads da gudogn tranter ritg e pauper han ins resgistrà en Serbia (9,8), Mazedonia (7,2), Rumenia (7,2) e Spagna (6,8). La pli pitschna disparitad da las entradas han ins constatà en Islanda (3,1) ed en Norvegia (3,4).

4,6% da la populaziun en confruntads cun povertad

L'onn 2014 eran 4,6% da la populaziun svizra stads confruntads cun renunzias persunalas e relaziuns da viver engrevgiadas pervi da mancanza da resursas persunalas. Questa quota tutga vinavant tar las pli bassas quotas entaifer l'Europa cun ina media da 18,6%. En Svizra stattan la gronda part da las renunzias materialas en connex cun difficultads finanzialas. Uschia fissan per exempel 21,6% betg abels da pudair pajar entaifer in mais in'expensa nunspitgada da 2500 francs.

9,7% da la populaziun svizra (36,9% da la populaziun da la UE) n'avevan betg ils meds finanzials necessaris da finanziair ina emna da vacanzas ordaifer chasa. Tar personas en famiglias cun mo in genitur muntava questa cumpart a 22,6%. 1,7% da las personas n'avevan schizunt betg ils meds per pudair giudair mintga segund di ina tschavera cumpletta (charn, pesch u spisa vegetariana correspudenta). Era questa quota è fitg bassa en cumpareglia-

ziun cun l'ulteriura Europa cun ina quota da 9,7% en la media.

6,6% da la populaziun en pertutgadas da la povertad

L'onn 2014 èn 6,6% da la populaziun svizra u radund 530 000 personas stadas pertutgadas da povertad, quai tenor las directives da l'agid social. Tranter quellas eran 123 000 integradas en il process da lavur (quota 3,3%). Tar las gruppas socialas il pli fitg pertutgadas da povertad sa chattan famiglias cun in sulet genitur (14,1%), personas dischoccupadas (13,1%) e personas senza furmaziun professiunala (12,6%).

Ina quota da povertad proporziunalmain auta (13,6%) vegn era registrada tar personas pensiunadas, cunzunt sch'ellas vivvan persulas (22,7%). En quest connex sto dentant vegnir punctuà ch'ì sa tracta da personas cun pitschnas entradas, senza dentant resguardar lur facultad. Gist tar perunas pensiunadas èsi savens uschia ch'ellas pon far adiever da lur respargns e da lur facultad per curclar las expensas currentas.

6957 francs il mais per tegnairechasa

L'onn 2015 muntava la media da las entradas mensilas d'in tegnairechasa privat en Svizra a 6957 francs. La gronda part da questa summa, u 5298 francs, vegn impundida per il consum da rauba e servetschs. Per divertiment, recreaziun e cultura impundan ils tegnairechas svizzers en la media 557 francs per mais.

L'entrada disponibila correspunda a l'entrada brutta cun resguardar las expen-

sas obligatoricas. Resguardadas en quella summa èn las entradas da tut ils members d'in tegnairechasa che dumbra en la media svizra 2,17 personas. Il nivel d'entradas d'in tegnairechasa singul è savens pli bass che quel da tegnairechas cun pliras personas damai che en tals cas pon era dapli personas contribuir a l'entrada.

Resguardadas tar las entradas èn ultra da las pajas ed ils supplements da paja era pajaments annuals, sco la 13avla paja. Includ èn era rentas, prestaziuns socialas e retgavs da tschains e dividendas.

Betg tut ils tegnairechas pon s'entelli dentant betg disponer da la summa da 6957 per mais. L'onn 2015 avevan 61% da las chasadas svizras a disposiziun in'entrada sut la media da 6957 francs.

5,9% per premias obligatoricas da las cassas da malsuans

Las expensas obligatoricas muntavan 2015 a radund 2990 francs per mais u a 30% da las entradas brutto. Tar questas expensas furman las taglias cun ina cumpart da 1209 francs per mais en la media, resp. 12,1%, il pli aut post da las entradas brutto. Tar las expensas obligatoricas quintan ins era las contribuziuns a las segiradas socialas (9,8% da las entradas bruttas), sco per exempel contribuziuns a la AVS, a la cassa da pensiun (5,9%) u per il transfer d'aliments en auters tegnairechas (2,2%).

Radund 560 francs per divertiment, recreaziun e cultura

La gronda part da las entradas disponibilas vegn impundida cunzunt per il con-

sum da rauba e servetschs (53,3%). En la media impunda in tegnairechasa svizzer 1460 francs il mais (14,7%) per abitar e per energia.

Cun radund 570 francs il mais èn era las expensas per divertiment, recreaziun e cultura in post remartgabel en il budget famigliar. En detagl vegn impundiu en la media 103 francs il mais per sport e recreaziun ed 82 francs per teaters, concerts, cinema, museums, concessiun da radio e televisiun ed abbonaments da gassetas. Radund 29 francs il mais impundan ils tegnairechas svizzers en la media per animals da chasa. Resguardan ins sulettamain tegnairechas cun chauns e giats munta questa expensa en la media ad 89 francs per mais. Cun ina cumpart da 27,3% è il dumber da tals tegnairechas restà stabil ils ultims onns.

Ulteriuras expensas èn custs da transport (7,6%), da vivondas e bavrondas betg alcoholicas (6,3%). Per segiradas da malsuans ed ulteriuras segiradas impundan ils tegnairechas en la media 3,2% da las entradas bruttas.

Suenter avair deducì tut las expensas numnadas resta ad in tegnairechasa svizzer en la media anc la summa da 1388 francs (14%) per spargnar. Tegnairechas cun main che 5000 francs entradas bruttas na pon dentant betg metter da la vart daners per spargnar. Savens dattan els ora dapli che quai ch'el gudognan. Quest resultat stat cunzunt en connex cun la cumpart proporziunalmain fitg auta da personas pensiunadas (54%) che finanzia in part la lur budget cun absorbir lur facultad.